

Teorija skupova
popravni kolokvij
14. veljače 2020.
Teorijska pitanja - možete sve na isti papir

- (1) Definirajte pojmove, odnosno navedite primjere gdje se traže:
  - (a) (1 bod) uređeni par, te navedite osnovno svojstvo uređenih parova;
  - (b) (1 bod) navedite tri beskonačna skupa tako da nikoja dva nisu međusobno ekvipotentna;
  - (c) (1 bod) particija nepraznog skupa, te navedite primjer particije skupa $\mathbb{R}$ na neprebrojivo mnogo prebrojivih skupova;
  - (d) (1 bod) infimum podskupa parcijalno uređenog skupa;
  - (e) (1 bod) kardinalni broj proizvoljnog skupa, te odredite $k(\omega + 1)$ i $k(\omega^\omega)$.
  - (f) (1 bod) potenciranje kardinalnih brojeva.
- (2) Iskažite sljedeće tvrdnje:
  - (a) (1 bod) aksiom ekstenzionalnosti i navedite dvije njegove posljedice;
  - (b) (1 bod) Banachova lema;
  - (c) (1 bod) aksiom beskonačnosti i navedite jednu njegovu posljedicu;
  - (d) (1 bod) teorem o uređajnoj karakteristici skupa $\mathbb{Q}$;
  - (e) (1 bod) teorem enumeracije, te navedite jednu njegovu posljedicu;
  - (f) (1 bod) Russellov multiplikativni aksiom.
- (3) (4 boda) Neka je A neprebrojiv skup i $B \subseteq A$ prebrojiv. Definirajte bijekciju koja opravdava da vrijedi $A \setminus B \sim A$.
- (4) (4 boda) Dokažite da Zornova lema povlači Hausdorffov princip maksimalnosti.

OKRENI!

Zadaci - svaki na svoj papir
svaki zadatak nosi **5 bodova**

- (1) Neka su A, B, C i D proizvoljni skupovi. Ispitajte odnos skupova
 $A \Delta B \Delta C \Delta D$ i $(A \Delta B \Delta C) \cap (B \Delta D \Delta A)$.
Argumentirajte svoje tvrdnje dokazima, odnosno kontrapozicijama.
- (2) Neka je A skup i R relacija na A . Ako je $R^2 = I_A$, dokažite da je R simetrična.
Vrijedi li obrat te tvrdnje?
- (3) Odredite kardinalnost skupa svih injekcija $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ koje nisu surjekcije.
- (4) U parcijalno uređenom skupu $(\mathcal{P}(\mathbb{R}), \subset)$ promatramo podskup
$$A = \{S \subseteq \mathbb{R} \mid S \not\subseteq \mathbb{Q} \text{ i } S \cap \mathbb{N} \neq \emptyset\}.$$

Dokažite da je kardinalnost skupa svih minimalnih elemenata u A jednaka c .
- (5) Jesu li $[0, +\infty) \times \{0, 1\}$ i $[0, 1] \times [0, 1]$ (uređeni antileksikografski) slični? Sve svoje tvrdnje dokažite.
- (6) Za podskup A linearno uređenog skupa $(X, <)$ kažemo da je *inicijalni segment* u X ako vrijedi
$$(\forall a \in A)(\forall x \in X)(x \leq a \Rightarrow x \in A).$$

Dokažite ili opovrgnite: ako su X i Y linearno uređeni skupovi takvi da je X sličan nekom inicijalnom segmentu u Y i Y sličan nekom inicijalnom segmentu u X , onda je $X \simeq Y$.
- (7) Prikažite u Cantorovoj normalnoj formi:
- $$\sum_{i \in \omega+1} \prod_{j \in i} (i+j)^{\omega \cdot 2}$$
- (8) Neka je X skup i R relacija na X . Dokažite da postoji maksimalna relacija Q na X sa svojstvom da je $Q^{-1} \circ R \circ Q = R$.